

Vergaderjaar 2020–2021

17 050

Misbruik en oneigenlijk gebruik op het gebied van belastingen, sociale zekerheid en subsidies

27 859

Modernisering Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA)

Nr. 597

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 maart 2021

In mijn brief van 8 november 2017¹ heb ik aangegeven om over het jaar 2019 nog een evaluatie van de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) te laten uitvoeren. Daarvoor heb ik de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) gevraagd te rapporteren over werkwijze, resultaten en mogelijkheden van LAA. De bijgevoegde rapportage beschrijft de resultaten en voortgang van LAA over de periode van 2017–2020². Ook de actuele ontwikkelingen van het afgelopen jaar zijn meegenomen.

Actuele stand van zaken

Gemeenten hebben in de afgelopen vijf jaar samen meer dan 75.000 adressen, met afgelegd huisbezoek, onderzocht. Vaak wonen er meerdere mensen op één adres. Hierdoor is het adresgegeven van meer dan 375.000 personen gecontroleerd. In meer dan de helft van de gevallen leidde zo'n onderzoek tot de correctie van een gegeven in de BRP.

Het succes van LAA zet zich voort: inmiddels is de 300ste gemeente aangesloten. Daarmee wordt ongeveer 91% van de bevolking bereikt. De lijn waarbij de aanpak zichzelf financieel terugverdient heeft zich voortgezet: LAA is nog steeds kostendekkend. Bovendien zijn de deelnemers positief over het maatschappelijke effect van LAA doordat juist vanuit de samenwerking burgers beter geholpen kunnen worden.

Maatschappelijke vraagstukken

De jaren van samenwerken in het samenwerkingsverband van LAA, maakt dat uitvoeringsorganisaties, gemeenten en het Rijk elkaar makkelijk

¹ Kamerstukken 17 050 en 27 859, nr. 540

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

kunnen vinden. Maatschappelijke vraagstukken kunnen hierdoor snel worden opgepakt.

Een voorbeeld van een maatschappelijk vraagstuk dat onder de aandacht van LAA is, betreft woonfraude. In de brief van 6 november 2020³ over excessen op de huurwoningmarkt geeft de Minister van BZK aan dat verder onderzocht wordt hoe LAA kan aansluiten op de lokale initiatieven betreffende de aanpak van woonfraude en illegale onderhuur. Daarnaast zijn er regionaal gebonden maatschappelijke vraagstukken waar de meerwaarde van LAA wordt gezien, maar waar de toepassing van een landelijk instrument nader onderzocht moet worden.

Als een adres niet op orde is, gaan ook vaak andere problemen achter de voordeur schuil. De reikwijdte van LAA is inmiddels groter geworden dan alleen adreskwaliteit. Het geeft handvatten om als één overheid op te treden, door samenwerking en afstemming binnen gemeentes. Het is van belang om ook deze ontwikkelingen te blijven stimuleren.

Actueel voorbeeld arbeidsmigranten

Het rapport "Geen tweederangsburger" (Bijlage bij Kamerstuk 29 861, nr. 53), dat in 2020 na onderzoek van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer is opgesteld, noemt LAA expliciet als middel om de registratie van arbeidsmigranten te verbeteren. Dit draagt bij aan belangen van de gemeente, bijvoorbeeld in geval van calamiteiten, maar is ook in het belang van de arbeidsmigranten zelf. Alleen als een gemeente weet dat er arbeidsmigranten zijn, kan zij toezien op veilige huisvesting en helpen bij zorg of schuldenproblematiek.

In samenwerking met het UWV is het nieuwe risicosignaal Langdurig RNI ontwikkeld. Dit risicosignaal geeft gemeenten extra inzicht in de lokale problematiek en faciliteert een effectieve samenwerking tussen gemeenten en uitvoeringsorganisaties. In 2021 zal het gebruik van dit signaal opgeschaald worden naar landelijk gebruik. Daarnaast wordt samen met het UWV gekeken naar aanvullende mogelijkheden en signalen.

Juridische herijking LAA

Op dit moment is een voorstel tot wijziging van de Wet BRP ten behoeve van LAA in voorbereiding. De verwachting is dat het voorstel dit voorjaar aan uw Kamer wordt aangeboden. Het wetsvoorstel introduceert een taak voor de Minister van BZK in de ondersteuning van gemeenten in het onderzoek naar de juistheid van adresgegevens in de BRP. Daarmee wordt voor BZK/RvIG een juridische basis gecreëerd om data-analyses in het kader van LAA te verrichten en signalen aan gemeenten te leveren.

Transitie

In 2019 is de transitie in gang gezet van de centrale uitvoering van LAA naar de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG), onderdeel van het Ministerie van BZK. Daarmee wordt invulling gegeven aan de toezegging aan uw Kamer om de aanpak structureel in te bedden.⁴ Op het onderdeel gegevensverwerking na, is alles zoals het accountmanagement, communicatie, juridische zaken bij RvIG ingebed.

³ Kamerstuk 27 926, nr. 331

⁴ Kamerstukken 17 050 en 27 859, nr. 540

Onderzoek CBS

In opdracht van BZK heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in het najaar van 2018 een tweede onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het adresgegeven in de BRP⁵, ⁶.

Voor 2020 heeft het CBS weer de opdracht gekregen om de kwaliteit van de gegevens in de BRP te meten. Door de coronamaatregelen zijn huisbezoeken zeer moeilijk. Wij hebben daarom in overleg met CBS besloten om het onderzoek voorlopig uit te stellen.

Ten slotte

Met onze samenwerkingspartners van LAA ben ik van mening dat LAA een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van de BRP. Ik ben positief over de bijdrage die LAA levert aan de aanpak van complexe maatschappelijke vraagstukken. Ik zie uit naar het aanbieden van het wetsvoorstel aan Uw Kamer, waarmee LAA volledig kan worden ingebed bij BZK (RvIG).

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops

⁵ <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2019/33/adreskwaliteit-2018>

⁶ Kamerstuk 27 859 nr. 140